T015 BD VI 202-Q7-P36 Đại Kiếp Tân Ninh-Kinh Hiền Ngu

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH HIEÀN NGU QUYEÅN 7 Phaåm 36: CHUYEÄN ÑAÏI KIEÁP-TAÂN-NINH Toâi nghe nhö theá naøy: Thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, nöôùc Xaù-veä. Luùc baáy giôø töø vöông quoác cuûa vua Ba-tö-naëc, veà phöông Nam coù moät nöôùc teân Kim ñòa. Vua nöôùc ñoù teân laø Kieáp-taân-ninh coù moät thaùi töû teân Ñaïi Kieáp-taân-ninh, ngöôøi thoâng minh saùng suoát, söùc löïc khoûe maïnh. Thaùi töû noái ngoâi thoáng trò nöôùc ñoù, coù ba vaïn saùu ngaøn binh lính huøng maïnh, khoâng ai coù theå ñòch laïi noåi, uy phong vang xa, khoâng nöôùc naøo chaúng phuïc tuøng, nhöng ñoái vôùi nöôùc ôû vuøng Trung thoå khoâng coù bang giao. Sau naøy coù moät thöông buoân ñeán nöôùc Kim ñòa buoân baùn, ñem daâng leân vua boán taám luïa raát toát, vua nhaän roài hoûi ngöôøi thöông buoân: –Vaät naøy raát toát, noù saûn xuaát töø xöù naøo? Thöông buoân ñaùp: –Saûn xuaát ôû moät nöôùc ôû vuøng Trung thoå. Vua laïi hoûi: –Nöôùc ôû vuøng Trung thoå ñoù teân laø gì? Ngöôøi thöông buoân noùi: –Teân La-duyeät-kyø, hay Xaù-veä, daân chuùng xöù ñoù raát ñoâng khoâng theå noùi heát. Vua laïi hoûi: –Caùc vua xöù Trung thoå taïi sao khoâng ñeán coáng hieán ta? Thöông buoân noùi: –Hoï cuõng laø vua moät xöù, uy danh cuõng chaúng ai baèng, cho neân hoï khoâng ñeán coáng hieán. Nhaø vua töï suy nghó: “Theá löïc cuûa ta hieän nay coù theå thoáng nhieáp taát caû thieân haï, taïi sao caùc vua khoâng ñeán daâng coáng, ta seõ ra oai ñeå cho hoï haøng phuïc”. Laïi noùi thöông buoân: –Caùc vua xöù Trung thoå, nöôùc naøo lôùn nhaát. Thöông buoân thöa: –Vua nöôùc Xaù-veä laø lôùn nhaát. Baáy giôø vua nöôùc Kim ñòa beøn sai söù ñeán nöôùc Xaù-veä, mang theo chieáu chæ noùi vôùi vua Ba-tö-naëc nhö sau: –Uy phong cuûa ta khaép caû Dieâm-phuø-ñeà. Khanh caäy vaøo ñaâu maø tuyeät giao vôùi ta, nay ta sai söù baùo cho khanh bieát, neáu khanh ñang naèm, nghe chieáu chæ cuûa ta thì phaûi ngoài daäy ngay; neáu ñang ngoài thì phaûi ñöùng daäy ngay; neáu ñang aên thì phaûi nhaû ra ngay, neáu ñang taém thì phaûi quaán toùc laïi ngay; neáu ñang ñöùng thì phaûi chaïy ñeán ñôõ laáy ngay. Baûy ngaøy nöõa seõ cuøng ta gaëp nhau, giaû söû khoâng laøm ñöôïc nhö vaäy, ta seõ daáy binh sang ñaùnh phaù nöôùc nhaø ngöôi. Vua Ba-tö-naëc nghe xong raát kinh sôï, lieàn ñeán choã Phaät thöa veà vieäc naøy. Ñöùc Phaät noùi vôùi vua: –Beä haï haõy veà noùi vôùi söù giaû raèng: “Ta khoâng phaûi laø lôùn, coøn coù moät vò vua lôùn

hôn nöõa, vua aáy theo Phaät giaùo. Gaàn ñaây coù moät Thaùnh vöông, oâng neân ñeán ñoù truyeàn meänh leänh cuûa vua oâng.” Söù giaû lieàn ñi ñeán tinh xaù Kyø hoaøn. Luùc ñoù Theá Toân töï bieán thaønh vua Chuyeån luaân, tuøy tuøng ñeàu ñaày ñuû. Laïi hoùa tinh xaù Kyø hoaøn ra moät thaønh trì baùu, boán beân coù baûy lôùp haøo luõy, ôû giöõa coù baûy haøng caây baùu, döôùi haøo coù hoa sen ñuû caùc maøu saéc khoâng theå keå xieát, aùnh saùng röïc rôõ, trong thaønh cung ñieän cuõng baèng caùc thöù baùu, vua ngoài treân baûo ñieän toân nghieâm ñaùng sôï. Khi aáy söù giaû ñoù böôùc vaøo hoùa thaønh, troâng thaáy ñaïi vöông, taâm hoàn kinh ngaïc, töï nghó: “Ñöùc vua cuûa ta voâ côù laïi chieâu hoïa?”, nhöng baát ñaéc dó phaûi ñem

chieáu thö ra cho ñaïi vöông. Vua Chuyeån luaân do Ñöùc Phaät hoùa ra nhaän thö vaø giaãm chaân leân ñoù, noùi vôùi söù giaû: –Ta laø ñaïi vöông thoáng trò boán thieân haï, vua cuûa ngöôi ngoan coá, meâ môø, sao daùm traùi nghòch choáng cöï, ngöôi mau trôû veà nöôùc noùi laïi lôøi ta daïy, ngaøy maø vua nhaø ngöôi nhaän ñöôïc tin, phaûi mau chaïy ñeán baùi yeát, ñang naèm nghe tin phaûi ngoài daäy, ñang ngoài nghe tin phaûi ñöùng daäy ngay, ñang ñöùng nghe leänh ta phaûi chaïy ñeán, baûy ngaøy nöõa phaûi ñeán khoâng ñöôïc chaäm treã. Neáu daùm traùi laïi leänh naøy thì toäi seõ khoâng tha. Söù giaû thoï giaùo xong, voäi vaøng trôû veà nöôùc, trình baøy ñaày ñuû söï thaáy nghe cuûa mình cho vua nöôùc Kim ñòa. Vua nghe noùi theá, töï traùch loãi mình, beøn thoáng laõnh caùc tieåu vöông, chuaån bò xe ngöïa ñeán baùi yeát ñaïi vöông, song haõy coøn nghi, chöa chòu leân ñöôøng, beøn sai söù giaû ñi tröôùc taâu vôùi ñaïi vöông: –Tieåu vöông nöôùc Kim ñòa thoáng laõnh ba vaïn saùu ngaøn vua caùc nöôùc nhoû ñang ñi ñeán ñaây yeát kieán, neân ñi ñeán heát hay laø ñi moät nöûa? Ñaïi vöông ñaùp: –Ñeå laïi moät nöûa, daãn ñi moät nöûa. Baáy giôø vua nöôùc Kim ñòa daãn ñeán moät vaïn taùm ngaøn tieåu vöông, troâng thaáy vua Chuyeån luaân do Ñöùc Phaät hoùa ra baùi yeát xong, thaàm nghó: “Ñaïi vöông hình maïo tuy ñeïp nhöng löïc löôïng chöa chaéc ñaõ hôn ta”. Baáy giôø vua Chuyeån luaân ra leänh quan töôùng quaân caàm cung ñöa cho vua nöôùc Kim ñòa. OÂng khoâng theå giöông cung noåi, vua Chuyeån luaân do Ñöùc Phaät hoùa ra beøn laáy laïi, duøng tay giöông cung laïi ñöa cho vua nöôùc Kim ñòa baén thöû, nhöng vua nöôùc Kim ñòa khoâng theå baén. Vua Chuyeån luaân laáy laïi giöông baén, ba ngaøn theá giôùi ñeàu chaán ñoäng, laïi laáy muõi teân giöông cung baén, vöøa rôøi khoûi tay thì hoùa thaønh naêm muõi teân, tröôùc caùc muõi teân ñeàu coù voâ soá aùnh saùng, treân ñaàu tia saùng ñeàu coù hoa sen lôùn nhö baùnh xe, treân moãi boâng hoa ñeàu coù moät vua Chuyeån luaân, ngoài toøa baûy baùu, aùnh saùng toûa ra chieáu khaép ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, taát caû chuùng sinh trong naêm ñöôøng ñeàu ñöôïc lôïi ích. Caùc coõi trôøi troâng thaáy aùnh saùng aáy vaø ñöôïc nghe thuyeát phaùp, thaân taâm thanh tònh, coù ngöôøi ñaéc ñaïo Ñeä nhò, Ñeä tam quaû, coù ngöôøi phaùt taâm Voâ thöôïng chaùnh chaân, laïi coù ngöôøi truï Baát thoaùi ñòa. Chuùng sinh ôû coõi ngöôøi thaáy aùnh saùng cuûa Phaät vaø nghe tieáng thuyeát phaùp taâm sinh vui möøng, trong ñoù coù ngöôøi ñaéc quaû thöù nhaát, thöù hai, thöù ba, xuaát gia nhaäp ñaïo chöùng quaû A-la-haùn, coù ngöôøi phaùt taâm caàu ñaïo Voâ thöôïng chaùnh chaân, ñöôïc Baát thoaùi ñòa, khoâng theå tính keå. Trong loaøi ngaï quyû troâng thaáy aùnh saùng cuûa Phaät vaø nghe tieáng thuyeát phaùp ñeàu ñöôïc no ñuû, thaân taâm thanh tònh, khoâng caùc nhieät naõo, ñeàu sinh loøng töï cung kính ñoái vôùi Phaät, lieàn ñöôïc giaûi thoaùt sinh leân trôøi ngöôøi. Trong loaøi suùc sinh, thaáy aùnh saùng Phaät, tham duïc saân si ñeàu ñöôïc tieâu tröø, taâm si muø mòt ñeàu ñöôïc tænh ngoä vui möøng tin kính ñoái vôùi Phaät lieàn ñöôïc giaûi thoaùt sinh trong trôøi ngöôøi. Nhöõng ngöôøi trong ñòa nguïc thaáy aùnh saùng Phaät, keû reùt ñöôïc aám aùp, ngöôøi noùng ñöôïc maùt meû, nôi ñau khoå ñöôïc ngöøng nghæ, thaân taâm vui söôùng kính

meán ñöùc Phaät lieàn ñöôïc giaûi thoaùt, sinh trong trôøi ngöôøi. Baáy giôø vua Ñaïi Kieáp-taân-ninh vaø caùc vua thuoäc nöôùc Kim ñòa thaáy pheùp thaàn bieán nhö vaäy roài, trong loøng tin phuïc xa lìa traàn caáu ñöôïc phaùp nhaõn tònh, moät vaïn taùm ngaøn vua trong khoaûng choác laùt ñeàu nhö theá caû. Ñöùc Phaät thu nhieáp thaàn löïc trôû laïi nguyeân hình, caùc Tyø-kheo Taêng vaây quanh tröôùc sau. Caùc vua thuoäc nöôùc Kim ñòa caàu xin xuaát gia, Ñöùc Phaät nhaän lôøi, raâu toùc cuûa hoï töï ruïng, ca-sa maëc treân mình, tö duy dieäu phaùp, ñaéc quaû A-la-haùn. Ngaøi A-nan baïch Phaät: –Vua nöôùc Kim ñòa ñôøi tröôùc gieo troàng coâng ñöùc gì maø ñöôïc sinh vaøo nhaø toân quyù coâng ñöùc cao voøi voïi, laïi gaëp ñöôïc Phaät chöùng quaû voâ laäu. Ñöùc Phaät baûo: –Naøy A-nan, chuùng sinh do haïnh theá naøo thì thoï quaû baùo theá aáy. ÔÛ ñôøi quaù khöù sau khi Phaät Ca-dieáp nhaäp Nieát-baøn, coù moät vò tröôûng giaû xaây chuøa thaùp, laäp giaûng ñöôøng, taêng phoøng..., cuùng döôøng töù söï. Traûi qua laâu naêm chuøa thaùp hö muïc, giöôøng toøa, y phuïc, thöùc aên cuõng döùt saïch, con vò tröôûng giaû xuaát gia laøm Tyø-kheo trôû veà thaáy theá, ñi khuyeân hoùa nhaân daân tu söûa chuøa thaùp, cuùng döôøng töù söï... Moïi ngöôøi ñoàng taâm, cuøng nhau cuùng döôøng, nhaân ñoù phaùt nguyeän ñôøi naøy sinh ra ñöôïc giaøu sang tröôøng thoï, gaëp Phaät ra ñôøi nghe phaùp chöùng ñaïo, haønh baùo khoâng sai, hoï ñeàu chöùng quaû caû. Thuôû aáy Tyø-kheo, con cuûa vò tröôûng giaû nay chính laø vua Ñaïi Kieáp-taân-ninh thuoäc nöôùc Kim ñòa, caùc nhaân daân ñöôïc thoï hoùa nay laø taùm ngaøn vua caùc nöôùc nhoû. Ñöùc Phaät thuyeát phaùp nhö theá xong, chuùng hoäi nghe phaùp ñöôïc chöùng ñaïo quaû, phaùt taâm baát thoaùi, thoï trì lôøi daïy, tín thoï phuïng haønh. Phaåm 37: CHUYEÄN BAÛY NGÖÔØI CON TRAI CUÛA LEÂ-KYØ-DI Toâi nghe nhö theá naøy: Thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû taïi vöôøn Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä. Baáy giôø trong trieàu vua Ba-tö-naëc coù moät vò ñaïi thaàn teân Leâ-kyø-di, nhaø raát giaøu coù, sinh ñöôïc baûy ngöôøi con trai, saùu ngöôøi ñaõ laáy vôï roài chæ coøn laïi caäu uùt ngöôøi thöù baûy ñang hoûi vôï. Vò ñaïi thaàn töï nghó: “Ta tuoåi giaø yeáu, chæ coøn moät ñöùa con trai chöa laäp gia ñình, phaûi tìm nôi xöùng ñaùng hôn.” Luùc ñoù vò ñaïi thaàn coù moät ngöôøi baïn thaân doøng Baø- la-moân ñeán chôi, nhaân ñoù môùi baøn luaän: –Nay toâi coù moät caäu con trai uùt muoán laáy vôï cho noù maø chöa bieát nôi naøo, anh töø tröôùc ñeán nay ñi nhieàu nöôùc, phieàn anh vì toâi tìm kieám, neáu thaáy coù ngöôøi con gaùi ñoan chính hieàn trí, tính tình thuaàn haäu, thích hôïp vôùi yù con toâi, giôùi thieäu ñeå toâi caàu hoân cho noù. Khi aáy vò Baø-la-moân nhaän lôøi. Sau naøy ñi ñeán nöôùc Ñaëc-xoa-thi-lôïi, vò aáy thaáy coù naêm traêm ñoàng nöõ haùi hoa noâ ñuøa duøng laøm ñoà trang söùc. Vò Baø-la-moân beøn ñi theo ñeå quan saùt, hoï ñi ñeán moät doøng suoái nhoû, caùc coâ ñeàu côûi giaøy loäi qua, chæ coù moät coâ khoâng côûi giaøy ñeå vaäy ñi qua. Ñi moät laùt ñeán moät con soâng, caùc coâ gaùi ñeàu veùn quaàn aùo loäi qua, rieâng coù coâ gaùi aáy ñeå caû quaàn aùo loäi theo. Ñi ñeán moät khu röøng, caùc coâ gaùi ñeàu treøo caây haùi hoa, thì coâ gaùi naøy khoâng leo leân caây maø ñi nôi khaùc tìm kieám ñöôïc hoa raát nhieàu. Khi ñoù vò Baø-la-moân ñeán hoûi coâ gaùi: –Toâi coù chuùt nghi muoán ñöôïc hoûi coâ. Coâ gaùi noùi:

–Coù nghi gì xin cöù hoûi. Vò Baø-la-moân noùi: –Trong caùc coâ gaùi kia khi qua suoái ñeàu côûi giaøy, rieâng coâ khoâng côûi, laø coù yù gì? Coâ gaùi ñaùp: –Sao oâng si meâ theá, sôû dó ngöôøi ta mang giaøy laø ñeå giöõ ñoâi chaân, ñi treân ñaát, maét coù theå troâng thaáy gai goùc, saønh ngoùi coù theå traùnh ñöôïc, ôû döôùi nöôùc saâu kín, maét khoâng troâng thaáy, neáu nhö coù gai vaø caùc truøng ñoäc laøm haïi chaân, do ñoù toâi khoâng côûi giaøy. Vò Baø-la-moân laïi hoûi: –Vì côù gì coâ maëc caû quaàn aùo loäi qua soâng? Coâ gaùi ñaùp: –Thaân theå con gaùi, veû töôùng coù xaáu coù toát, veùn aùo loäi qua soâng sôï ngöôøi troâng thaáy, giaû söû coù daùng ñeïp thì coøn coi ñöôïc, sôï e xaáu xí, ngöôøi ta troâng thaáy cheâ cöôøi, vì lyù do ñoù toâi khoâng côûi aùo loäi qua. Vò Baø-la-moân laïi hoûi: –Vì duyeân côù gì khoâng chòu leo caây? Coâ gaùi ñaùp: –Neáu leo leân caây lôõ caønh bò gaõy, nguy haïi taùnh maïng, do ñoù toâi khoâng leo caây. Ngöôøi con gaùi naøy laø chaùu cuûa vua Ba-tö-naëc, meï laø Ñaøm-ma-ha-tieän, tröôùc kia baø phaïm toäi chaïy troán sang nöôùc naøy, laáy choàng sinh ñöôïc moät ñöùa con gaùi teân Tyø-xaù-ly, töùc coâ gaùi naøy. Khi ñoù vò Baø-la-moân nghe ngöôøi con gaùi noùi, bieát chaéc chaén laø baäc Hieàn naêng, beøn hoûi coâ gaùi: –Cha meï coâ coøn soáng khoâng? Coâ gaùi ñaùp: –Coøn. Coâ beøn daãn ñeán nhaø ñeå gaëp maët. Coâ gaùi thöa cha: –Beân ngoaøi coù moät vò Baø-la-moân muoán gaëp cha. OÂng Ñaøm-ma-ha-tieän beøn ñi ra. Chaøo hoûi xong, vò Baø-la-moân nhìn coâ con gaùi noùi: –Ñaây laø con gaùi cuûa oâng chaêng? Ñaùp: –Ñuùng vaäy! Vò Baø-la-moân hoûi: –Coâ coù ai hoûi cöôùi chöa? Ñaùp: –Chöa! Vò Baø-la-moân noùi: –Trong nöôùc Xaù-veä coù moät ñaïi thaàn teân Leâ-kyø-di, oâng coù bieát khoâng? Ñaùp: –Bieát. Vò Baø-la-moân noùi: –Caäu con trai uùt cuûa oâng Leâ-kyø-di laø moät ngöôøi thoâng minh, muoán caàu hoân con gaùi oâng, coù ñöôïc khoâng? Ñaøm-ma-ha-tieän noùi: –OÂng ta doøng quyù phaùi, muoán cuøng giai ngaãu, ñoâi beân xöùng caû. Vaäy haõy ñònh ngaøy laøm leã cöôùi. Khi ñoù coù ngöôøi baïn veà nöôùc Xaù-veä, vò Baø-la-moân vieát thö göûi cho Leâ-kyø-di, trình

baøy moïi vieäc. Quan ñaïi thaàn nhaän tin xong, saém söûa sính vaät, xe ngöïa ñi ñeán nöôùc Ñaëc- xoa-thi-lôïi. Saép ñeán, oâng beøn sai ngöôøi ñi tröôùc baùo. Ñaøm-ma-ha-tieän tieáp ñaõi raát tròng troïng ñeå gaû con gaùi, moïi vieäc cöôùi gaû xong xuoâi, saép trôû veà nöôùc Xaù-veä. Khi ñoù, baø meï coâ gaùi ñöùng tröôùc moïi ngöôøi daën doø con gaùi: –Töø nay veà sau thöôøng neân maëc aùo ñeïp, aên uoáng cho ngon laønh, haøng ngaøy phaûi soi göông, chôù queân lôøi meï daën. Coâ gaùi quyø xuoáng vaâng lôøi meï daïy. OÂng Leâ-kyø-di nghe noùi theá laáy laøm böïc, thaàm nghó: “Nhaân sinh nhaát theá, khoå vui khoâng coá ñònh, aùo ñeïp, thöùc aên ngon laøm sao phaûi ngaøy naøo cuõng soi göông, thöïc laø phi lyù”. Tuy coù yù nghó naøy, nhöng oâng khoâng tieän noùi ra. Ñeán giôø chuû khaùch phaûi töø bieät nhau, lôùn nhoû leân ñöôøng tieán veà nöôùc. Giöõa ñöôøng, gaëp moät khaùch xaù coù boán maùi hieân raát laø maùt meû, nhöõng ngöôøi ñi tröôùc ñeàu vaøo nhaø nghæ meät, coâ daâu ñeán sau, thöa vôùi cha choàng: –Nôi ñaây khoâng theå ngöøng nghæ, phaûi mau ñi ra beân ngoaøi. Cha choàng khoâng traùi yù con daâu, beøn ra ngoaøi loä, soá ngöôøi khoâng chòu ñi ra. Luùc ñoù coù moät ñaøn voi ñi ngang coï vaøo coät

nhaø laøm saäp heát ñeø cheát maáy ngöôøi. Khi aáy oâng Leâ- kyø-di thaàm nghó: “Nay ta thoaùt cheát laø nhôø con daâu”, taâm neå phuïc caøng theâm saâu ñaäm roài cuøng leân ngöïa thaúng ñöôøng ñi veà. Ñi moät ñoãi ñeán moät con suoái lôùn, coû moïc toát töôi, nöôùc chaûy thaät ñeïp, moïi ngöôøi döøng chaân nghæ meät beân bôø suoái. Con daâu ñeán sau thaáy theá noùi: –Ñöùng ñaây khoâng neân, phaûi nhanh leân treân cao nghæ meät. Trong choác laùt, maây ñen noåi leân, saám chôùp aàm aàm, möa nhö thaùc ñoå, chaûy ngaäp traøn caû bôø khe suoái aáy. OÂng Leâ-kyø-di laïi thaàm nghó: “Hoâm nay ta thoaùt cheát laàn thöù hai do con daâu maø ñöôïc toaøn thaân maïng.” Laïi tieáp tuïc ñi thaúng veà ñeán nöôùc nhaø, hoï haøng thaân quen, keû xa ngöôøi gaàn ñeán chaøo möøng hoûi thaêm. Quan ñaïi thaàn vui möøng theát tieäc ñaõi ñaèng vui veû troïn moät ngaøy. Khaùch khöùa ra veà heát roài, oâng Leâ-kyø-di trieäu taäp gia ñình noùi: –Ta nay tuoåi ñaõ cao, moïi coâng vieäc gia ñình muoán giao phoù cho caùc ngöôøi, ai coù theå thay ta quaûn lyù kho laãm… Saùu coâ daâu ñeàu töø choái khoâng daùm nhaän, coâ daâu thöù baûy noùi coù theå laøm ñöôïc. Luùc ñoù ñaïi thaàn beøn giao caùc chìa khoùa kho cho coâ ta. Töø khi nhaän laõnh traùch nhieäm, coâ sieâng naêng, thöùc daäy sôùm queùt doïn nhaø cöûa, naáu nöôùng xong xuoâi, tröôùc tieân daâng côm nöôùc cho cha meï choàng vaø caùc anh chò, keá ñeán lo cho caùc noâ tyø, gia boäc, phaân coâng taùc cho hoï ñi laøm, sau ñoù môùi ñi aên côm, haøng ngaøy cöù nhö theá. Cha meï choàng thaáy coâ trung kieân caån thaän, gioûi giang khaùc vôùi ngöôøi thöôøng, laáy laøm laï taïi sao khoâng thaáy coâ aùp duïng lôøi meï ruoät daën doø, beøn hoûi coâ: –Tröôùc khi veà nhaø choàng, meï con caên daën phaûi maëc ñeïp, aên ngon, haøng ngaøy soi göông, vieäc aáy nhö theá naøo, con coù theå noùi cho cha nghe khoâng? Coâ daâu uùt quyø thöa: –Meï con daïy baûo maëc aùo ñeïp nghóa laø phaûi saïch seõ ñeå khaùch ñeán nhaø troâng thaáy töôi ñeïp; daïy aên ngon khoâng phaûi laø duøng thöù ngon beùo maø phaûi aên sau, luùc ñoùi aên thöù naøo cuõng ñeàu ngon caû; coøn soi göông khoâng phaûi göông baèng ñoàng, maø yù noùi saùng daäy sôùm queùt doïn trong ngoaøi, söûa giöôøng chieáu, baøn gheá ngay thaúng, saïch seõ. Meï con daën laø yù nhö vaäy. Khi aáy cha meï choàng nghe roài bieát laø ngöôøi taøi gioûi, kheùo leùo, bieät ñaõi hôn tröôùc, caùc coâng vieäc trong nhaø vui veû thoaûi maùi, khoâng coøn lo nghó nöõa. Moät hoâm coù baày chim nhaïn bay vaøo bieån kieám aên, sau khi no neâ noù trôû veà ngaäm nhöõng chuøm luùa bay ngang

qua cung vua rôùt xuoáng tröôùc ñieän, ngöôøi trong hoaøng cung thaáy ñem daâng leân cho vua. Ñöùc vua thaáy vieäc laï kyø, aét trong ñoù coù vò thuoác, ra leänh ñem phaân phaùt cho baù quan ñem veà troàng. Ñaïi thaàn Leâ-kyø-di cuõng ñöôïc moät ít gioáng mang veà nhaø baûo con caùi gieo troàng. Con daâu uùt nhaän laáy, sai noâ boäc caøy ñaát gieo xuoáng, thôøi gian sau moïc toát töôi, thu ñöôïc nhieàu haït. Coøn caùc quan kia gieo troàng vì chaêm soùc khoâng ñieàu ñoä neân khoâng moïc ñöôïc. Luùc ñoù Vöông phu nhaân coù beänh, trieäu taäp caùc danh y ñeå trò lieäu, trong ñoù coù moät danh y noùi: –Phaûi caàn coù gaïo luùa ôû ngoaøi ñaûo ñeå duøng thì khoûi beänh. Khi aáy ñöùc vua töï nghó: “Tröôùc ñaây coù thöù gioáng ñöa caùc quan troàng, nay ñem thöû coi coù hieäu quaû khoâng”, lieàn trieäu caùc quan thaàn hoûi:

–Tröôùc kia traãm saéc leänh troàng gioáng luùa teû, nay ñaõ chín chöa? Hoâm nay coù vieäc gaáp caàn laøm thuoác trò beänh". Caùc quan ñeàu noùi naøo laø luùa khoâng moïc, hoaëc noùi bò chuoät caén... Rieâng quan ñaïi thaàn Leâ-kyø-di veà nhaø hoûi: –Tröôùc kia gieo gioáng luùa teû coù keát quaû khoâng? Nay caàn noù ñeå trò beänh cho phu nhaân? Ngöôøi daâu uùt thöa: –Trong nhaø raát nhieàu, neáu duøng laøm thuoác cho caû nöôùc cuõng ñuû huoáng nöõa laø moät ngöôøi. Khi ñoù oâng Leâ-kyø-di lieàn laáy daâng cho vua, ñeå laøm thöùc aên cho Vöông phu nhaân, aên thöù gaïo luùa teû aáy xong phu nhaân khoûe haún. Vua raát vui möøng ban thöôûng cho raát nhieàu. Luùc baáy giôø hai nöôùc Ñaëc-xoa-thi-lôïi vaø Xaù-veä hieàm khích vôùi nhau, thöôøng thöôøng xaûy chuyeän baát hoøa thuaän. Vua Ñaëc-xoa-thi-lôïi muoán thöû nöôùc Xaù-veä coi coù baäc Thaùnh trí khoâng, beøn sai söù ñem ñeán nöôùc Xaù-veä taëng hai con ngöïa caùi, daùng voùc saéc loâng meï con gioáng nhau khoâng khaùc, ñoá ai coù theå bieát ñöôïc con ngöïa naøo laø meï vaø con ngöïa naøo laø con. Vua vaø quaàn thaàn ñeàu khoâng theå phaân bieät ñöôïc. Khi ñoù quan Leâ-kyø-di töø cung vua trôû veà nhaø, con daâu uùt hoûi: –Coù tin töùc gì hôû cha? Cha choàng noùi: –Moïi vieäc nhö ñaõ thaáy. Con daâu thöa raèng: –Vieäc naøy raát deã, ñaâu coù gì phaûi lo, chæ caàn laáy boù coû ngon, ñöa tröôùc ñaàu noù, neáu laø ngöïa meï thì noù ñaåy boù coû cho con kia, neáu laø ngöïa con thì noù aên lieàn. Baáy giôø, oâng Leâ-kyø-di ñeán taâu vua moïi vieäc nhö con daâu noùi, beøn ñem coû nhöû thöû, quaû nhö lôøi coâ con daâu noùi, hai con ngöïa phaân bieät roõ raøng, roài baûo vôùi söù giaû ñaây laø ngöïa meï vaø kia laø ngöïa con. Khi aáy söù giaû noùi: –Nhaän xeùt ñuùng khoâng sai vaäy. Vua raát vui möøng ban töôùc loäc gaáp boäi. Khi ñoù söù giaû trôû veà nöôùc trình baøy moïi vieäc, vua Ñaëc-xoa-thi-lôïi beøn sai söù ñem sang hai con raén daøi baèng nhau, khoù bieát con naøo ñöïc, caùi. Vua Ba-tö-naëc vaø caùc quaàn thaàn cuõng khoâng ai bieát. Ñaïi thaàn Leâ-kyø-di veà hoûi con daâu vieäc ñoù nhö theá naøo. Con daâu noùi: –Duøng moät taám luïa traûi ôû treân maët ñaát, baét hai con raén ñeå treân taám luïa aáy, neáu laø con caùi, noù seõ naèm im khoâng ñoäng ñaäy, neáu laø con ñöïc thì noù quaäy quoï khoâng yeân. Vì sao bieát chaéc nhö theá? Vì gioáng caùi thích söï trôn laùng, meàm maïi neân khoâng muoán dao ñoäng; gioáng ñöïc taùnh cöông neân laên loän khoâng yeân, suy ra maø coù theå bieát ñöôïc vaäy.

Quan ñaïi thaàn nghe roài lieàn ñeán taâu vua. Ñöùc vua keâu söù giaû ra chæ ñaây laø con ñöïc vaø kia laø con caùi. Söù giaû noùi: –Xaùc thaät khoâng sai. Vua raát vui möøng, ban cho nhieàu baùu vaät. Baáy giôø vua nöôùc Ñaëc-xoa-thi-lôïi mang sang khuùc goã daøi moät tröôïng, goác ngoïn baèng nhau, trôn nhaün khoâng coù daáu veát buùa rìu chaët maø noùi: –Ñoá bieát khuùc goã naøy ñaàu naøo laø goác, ñaàu naøo laø ngoïn? Raát khoù ñoaùn, vua vaø caùc quan khoâng ai coù theå bieát. Khi ñoù oâng Leâ-kyø-di veà hoûi con daâu. Con daâu noùi: –Vieäc naøy deã thoâi, laáy khuùc goã aáy ñeå trong nöôùc, ñaàu goác chìm xuoáng, ñaàu ngoïn noåi leân. Nghe xong, oâng ñi ñeán taâu nhaø vua. Vua laøm theo lôøi ñem khuùc goã ra thöû, quaû thaät nhö vaäy, ñaàu chìm ñaàu noåi roõ raøng vaø keâu söù giaû noùi: –Noåi laø ngoïn, chìm laø goác. Söù giaû noùi: –Ñuùng nhö vaäy! Nhaø vua vui möøng, ban thöôûng

theâm nöõa. Söù giaû trôû veà nöôùc trình baøy ñaày ñuû söï vieäc, ñöùc vua nghe roài trong loøng tin phuïc, sai söù ñem cho nhieàu chaâu baùu vaø noùi raèng: “Trong nöôùc ñaïi vöông thaät söï coù laém hieàn taøi, töø nay veà sau neân tu hieáu nghóa”. Vua Ba-tö-naëc raát vui möøng, trieäu quan Leâ-kyø-di vaøo hoûi: –Caùc vieäc giaûi ñaùp vöøa qua, taïi sao khanh bieát ñöôïc? Quan ñaïi thaàn Leâ-kyø-di noùi: –Chaúng phaûi thaàn bieát ñöôïc, ñoù laø do con daâu cuûa thaàn coù trí tueä hôn ngöôøi vaäy. Quoác vöông nghe roài caøng theâm vui möøng kính neå, keát nghóa vôùi con daâu cuûa ñaïi thaàn Leâ-kyø-di laøm Vöông muoäi. Traûi qua moät thôøi gian, coâ Tyø-xaù-ly mang thai, ngaøy thaùng ñaõ maõn, sinh ñöôïc ba möôi hai quaû tröùng trong moãi moät tröùng nôû ra moät ñöùa con trai, hình theå nhan saéc ñoan nghieâm ñaëc saéc, daàn theo naêm thaùng lôùn leân, söùc khoûe huøng maïnh voâ song, söùc moät ngöôøi coù theå ñòch noåi ngaøn ngöôøi, cha meï raát yeâu quyù, trong nöôùc ai ai cuõng kính neå. Sau naøy laáy vôï, ñeàu laø caùc coâ gaùi thuaàn haäu, con cuûa caùc haøo phuù trong nöôùc. Baáy giôø baø Tyø-xaù-ly loøng tin roäng môû, thænh Ñöùc Phaät vaø chuùng Taêng ñeán nhaø cuùng döôøng. Ñöùc Phaät nhaân ñoù thuyeát phaùp, caû nhaø vaø quyeán thuoäc ñaéc quaû Tu-ñaø- hoaøn, duy coù caäu con uùt chöa ñöôïc ñaïo quaû gì. Caäu côõi con voi traéng muoán ra ngoaøi daïo chôi, ngoaøi coång coù moät caùi haøo raát saâu roäng, ngang haøo aáy coù moät caùi caàu lôùn, khi aáy tuoåi treû thích ñeán treân caàu chôi. Luùc aáy cuõng coù con cuûa phuï töôùng ngoài xe ñi ñeán giöõa caàu thì gaëp nhau, ai cuõng caäy theá doøng hoï quyù toäc giaøu coù, khoâng chòu traùnh sang nhöôøng loái. Caäu con uùt cuûa baø Tyø-xaù-ly lieàn noåi giaän, treân löng voi nhaûy xuoáng naém con quan phuï töôùng vaø caû chieác xe xoâ rôùt xuoáng haøo, thaân theå bò thöông tích ñau ñôùn voâ cuøng, khoùc loùc maø ñi veà, thöa vôùi cha: –Con cuûa baø Tyø-xaù-ly ngang taøng huûy nhuïc laøm toån thöông thaân theå con ñau ñôùn nhö theá naøy. Ngöôøi cha nghe xong, raát buoàn raàu, thöông con maø noùi: –Hoï söùc löïc maïnh, laïi laø quoác thaân, khoù maø tranh thaéng, neân suy nghó maät keá ñeå baùo thuø naøy. OÂng lieàn duøng baûy baùu laøm thaønh ba möôi hai chieác roi ngöïa, trong giöõa roi ñeå con

dao nhoïn ñem taëng cho ba möôi hai ngöôøi, moãi ngöôøi moät caây, maø noùi raèng: –Caùc caäu tuoåi treû, tính tình hay vui ñuøa neân söû duïng roi naøy, may ra hoï nhaän laáy, seõ baét taïi tay. Thaät söï caùc con baø Tyø-xaù-ly ñöôïc roi raát vui möøng, beøn nhaän laáy caû. Theo quoác phaùp thôøi baáy giôø khi gaëp vua khoâng ñöôïc mang ñao theo mình, luùc ñoù quan phuï töôùng thaáy hoï ñaõ nhaän laáy maø thöôøng caàm söû duïng, beøn saøm taáu vôùi ñöùc vua raèng: –Ba möôi hai ngöôøi con trai cuûa baø Tyø-xaù-ly, tuoåi treû khoûe maïnh, moät ñòch ngaøn ngöôøi, laïi möu keá ñònh haïi nhaø vua. Ñöùc vua tuy nghe nhöng vì tình thaân neân vaãn chöa tin, oâng laïi taâu theâm raèng: –Vieäc naøy khoâng doái, hieän coù chöùng cöù, moãi ngöôøi hoï coù mang ñao nhoïn ñeå trong roi ngöïa, do ñoù suy ñoaùn ra maø bieát roõ raøng. Nhaø vua lieàn sai lính laáy roi xem, quaû nhö lôøi noùi, yù vua tin, beøn choïn moät soá löïc só phuïc trong noäi cung, nhaát teà hoâ leân gieát saïch, laáy ba möôi hai caùi ñaàu ñeå trong moät caùi hoøm, buoäc daây nieâm phong laïi taëng cho

vöông muoäi. Hoâm ñoù laø ngaøy Tyø-xaù-ly thænh Ñöùc Phaät vaø chuùng Taêng ñeán nhaø cuùng döôøng, thaáy vua taëng moät caùi hoøm goïi laø ñem ñeán cuùng döôøng, goïi ngöôøi khuaân giuùp, muoán môû ra xem, Ñöùc Theá Toân baûo: –Haõy ñeå ñaáy ñöøng môû ra, ñôïi khi duøng côm xong haõy môû naép. Sau khi thoï trai xong, Ñöùc Phaät baûo moïi ngöôøi ngoài, Ñöùc Phaät vì duyeân söï ñoù maø thuyeát phaùp: –Thaân naøy laø voâ thöôøng, khoå, khoâng, voâ ngaõ, cuoäc soáng nhieàu lo sôï, khoâng ñöôïc an oån laâu daøi, caùc thöù khoå naõo troùi buoäc, cay ñaéng khoù löôøng, aân aùi bieät ly ñau buoàn laãn loän, laøm cho thaân taâm meät nhoïc khoâng ñöôïc ích gì, chæ coù ngöôøi trí coù theå hieåu bieát vieäc thieát yeáu naøy. Baáy giôø baø Tyø-xaù-ly boãng tænh ngoä, ñaéc quaû A-na-haøm, vui möøng chaép tay baïch Theá Toân: –Cuùi mong thöông xoùt, chöùng minh cho con xin boán ñieàu nguyeän: 1. Con xin ñöôïc cuùng döôøng chaêm soùc thuoác thang, aên uoáng cho caùc Tyø-kheo coù beänh. 2. Xin ñöôïc cuùng döôøng cho caùc thaày Tyø-kheo nuoâi beänh. 3. Caùc vò Tyø-kheo ôû xa ñeán con xin cuùng döôøng löông thöïc. 4. Caùc Tyø-kheo ñi xa con xin cuùng döôøng löông thöïc. Taïi vì sao? Caùc vò Tyø-kheo beänh, do khoâng coù thuoác thang, thöùc aên phuø hôïp thì beänh khoù heát, hoaëc coù theå daãn ñeán maát maïng. Caùc Tyø-kheo chaêm soùc beänh nhaân vì khoâng ñi khaát thöïc ñöôïc, nguyeân do ngöôøi beänh caàn trôï giuùp sôùm toái khoâng coá ñònh giôø giaác neân deã sinh taâm buoàn böïc, thì beänh naøy khoù giaûm bôùt cho neân phaûi cuùng thí cho vò aáy. Hoaëc caùc vò Tyø-kheo töø phöông xa khaùc ñeán, vì xöù laï chöa coù ngöôøi quen nhö ñi khaát thöïc hoaëc gaëp choù döõ hoaëc gaëp ngöôøi xaáu laøm toån haïi huûy nhuïc... Vì theá neân con muoán cuùng döôøng tröôùc. Coøn vò Tyø-kheo ñi xa phaûi caàn baïn beø, do khoâng löông thöïc, hoaëc ñi khoâng kòp, giöõa ñöôøng gaëp nguy hieåm, moät mình gaëp nhieàu thuù döõ, coân truøng ñoäc haïi hoaëc gaëp tai naïn cho neân con muoán ñöôïc cuùng döôøng caùc vò aáy. Khi ñoù, Ñöùc Theá Toân nghe baø Tyø-xaù-ly xin boán ñieàu nguyeän naøy, khen raèng: –Laønh thay! Laønh thay! Nhö nguyeän cuûa baø coâng ñöùc raát lôùn, gioáng nhö cuùng döôøng Phaät khoâng khaùc. Noùi xong, Ñöùc Phaät cuøng chö Taêng trôû veà Kyø hoaøn. Sau khi Theá Toân ñi roài, baø sai ngöôøi môû naép hoøm ra xem, thaáy ba möôi hai caùi ñaàu naèm ôû trong ñoù. Vì taâm aùi ñaõ döùt, khoâng sinh loøng lo buoàn, chæ noùi: –Ñau khoå thay! Thöông xoùt thay! Ngöôøi soáng aét phaûi cheát, khoâng ñöôïc laâu daøi, troâi

laên trong naêm ñöôøng ñeán noãi theá naøy! Baáy giôø thaân toäc cuûa ba möôi hai nhaø vôï nghe veà söï lyù nhö vaäy, raát ñau buoàn phaãn noä, ñoàng noùi: –Ñaïi vöông voâ ñaïo, saùt haïi ngöôøi hieàn laønh oan uoång. Hoï cuøng hôïp binh muoán ñi baùo thuø, quaân lính tuï taäp vaây quanh cung vua. Baáy giôø, nhaø vua lo sôï, chaïy ñeán choã Phaät, hoï nghe tin vua chaïy troán beøn daãn binh ñeán vaây quanh tinh xaù Kyø hoaøn. Khi ñoù ngaøi A-nan nghe vua Ba-tö-naëc gieát ba möôi hai ñöùa con cuûa Tyø-xaù-ly, baø con nhaø vôï muoán baùo thuø, beøn chaép tay baïch Theá Toân: –Nhaân duyeân gì maø ba möôi hai ñöùa con cuûa baø Tyø-xaù-ly bò vua gieát. Ñöùc Theá Toân baûo: –Ba möôi hai ngöôøi con cuûa Tyø-xaù-ly khoâng chæ nôøi naøy bò vua gieát cheát cuøng moät luùc. OÂng haõy laéng nghe, Ta seõ vì oâng noùi veà

vieäc ñoù. A-nan thöa: –Daï vaâng! Ñöùc Phaät baûo A-nan: –Vaøo thôøi quaù khöù laâu xa, ba möôi hai ngöôøi naøy cuøng laø baïn thaân vôùi nhau, moät hoâm baøn baïc cuøng nhau ñi troäm traâu cuûa ngöôøi khaùc. Khi aáy trong nöôùc ñoù coù moät baø giaø khoâng coù con, soáng khoán khoå coâ ñôn moät mình. Nhöõng ngöôøi aên troäm traâu daãn ñeán nhaø baø cuøng nhau gieát traâu. Baø giaø vui veû cho möôïn noài nieâu, cuûi nöôùc ñeå ñun naáu, ñeán luùc haï ñao, con traâu quyø xuoáng xin tha maïng, hoï khoâng nghe ñeàu muoán gieát noù, con traâu beøn keát theà: “Hoâm nay caùc ngöôi gieát ta, ñôøi sau, ta seõ khoâng tha cho caùc ngöôi ñaâu, cho ñeán caùc ngöôi coù tu ñaéc ñaïo, ta cuõng khoâng tha nöõa.” Sau khi con traâu theä nguyeän xong, hoï gieát traâu, cuøng nhau naáu nöôùng aên uoáng no neâ. Baø giaø nhaân ñoù cuõng ñöôïc aên moät böõa no ñuû, vui veû noùi raèng: “Nhôø caùc anh maø hoâm nay aên ñaõ moät böõa.” Ñöùc Phaät baûo A-nan: –Con traâu thuôû ñoù nay ñaàu thai laøm vua Ba-tö-naëc, maáy ngöôøi troäm traâu nay laø ba möôi hai ngöôøi con cuûa baø Tyø-xaù-ly. Coøn baø giaø ñoù chính laø Tyø-xaù-ly. Töø ñoù quaû baùo maõi ñeán naêm traêm ñôøi, thöôøng bò gieát, cho ñeán hoâm nay, baø giaø ñoù vì vui möøng theo, thöôøng phaûi laøm meï ñeå chòu ñau loøng, saàu naõo. Ñôøi naøy gaëp ñöôïc Ta, môùi ñöôïc chöùng ñaïo. Ngaøi A-nan chaép tay laïi baïch Phaät: –Hoï tu phöôùc gì maø ñöôïc sinh ra maïnh khoûe vaø vaøo nhaø giaøu coù? Ñöùc Phaät baûo: –Naøy A-nan, ôû ñôøi quaù khöù, thôøi Phaät Ca-dieáp, coù moät baø laõo kính tin Tam baûo, nhaø baø giaøu coù, moät hoâm laáy caùc thöù höông vôùi daàu ñeå sôn thaùp, ñi giöõa ñöôøng thì gaëp ba möôi hai ngöôøi. Baø khuyeân hoï raèng: “Toâi muoán duøng daàu toâ leân thaùp, caùc anh giuùp toâi ñi sau naøy ñôøi ñôøi sinh ra ñöôïc phuùc ñöùc khoûe maïnh, thaân hình ñoan chaùnh”. Luùc ñoù, ba möôi hai ngöôøi vui veû cuøng ñi, toâ thaùp xong xuoâi, hoï töï nghó: “Do baø laõo naøy khieán chuùng ta gieo troàng ñöôïc phöôùc nghieäp, nguyeän khi sinh ra nôi ñöôïc giaøu sang, baø aáy laøm meï, coøn chuùng ta laøm con, thöôøng ñöôïc nhö vaäy khoâng lìa nhau gaëp Phaät nghe phaùp, tu mau ñaéc ñaïo. Baø laõo vui möøng noùi: “Coù theå caùc caäu seõ ñöôïc nhö nguyeän.” Töø ñoù ñeán nay ñaõ ñöôïc naêm traêm ñôøi, thöôøng sinh vaøo nhaø toân quyù. Baø laõo thuôû ñoù chính laø Tyø-xaù-ly, ba möôi hai chaøng trai laø ba möôi hai ñöùa con baø ngaøy nay. Khi baø Tyø-xaù-ly nghe Phaät thuyeát phaùp, taâm saân cuûa baø lieàn ngöøng döùt, töï nghó:

“Hình phaït cuûa vua chaúng phaûi taïo nghieäp aùc, maø ñoù laø do caùc con töï gieo laáy, neân nay phaûi thoï baùo. Do gieát moät con traâu maø coøn chòu quaû baùo nhö vaäy. Vua Ba-tö-naëc laø thí chuû cuûa ta laøm sao maø oâm loøng aùc muoán gieát haïi töø boû hoï ñöôïc?” Thaân thuoäc nhaø vôï daäp ñaàu töôùc ñöùc vua caàu xin tha loãi, vua cuõng vui möøng khoâng hoûi toäi hoï. Khi ñoù, Ñöùc Theá Toân vì boán chuùng roäng thuyeát caùc phaùp: “Nghieäp thieän neân tu, nghieäp aùc phaûi lìa”, giaûng roõ phaùp Töù dieäu ñeá, chuùng hoäi nghe xong, ñeàu ñöôïc chöùng ñaïo, vaâng lôøi Ñöùc Phaät hoan hyû phuïng haønh. Phaåm 38: CHUYEÄN THIEÁT-ÑAÀU-LA-KIEÄN-NINH Toâi nghe nhö theá naøy: Thuôû noï, Ñöùc Phaät ôû nöôùc La-duyeät-kyø, trong vöôøn Truùc. Khi ñoù A-nan töø choã ngoài ñöùng daäy, chænh laïi y phuïc chaép tay quyø baïch Phaät: –Nhoùm oâng Kieàu-traàn-nhö naêm

ngöôøi, ñôøi tröôùc coù phöôùc gì, döïa vaøo nhaân duyeân gì maø ñöôïc Nhö Lai ra ñôøi, gioùng troáng phaùp ñaàu tieân, caùc oâng aáy ñöôïc nghe tröôùc, cam loä phaùp vò ñöôïc thöôûng thöùc tröôùc. Cuùi mong Theá Toân thöông xoùt, giaûi noùi cho chuùng con ñöôïc roõ. Luùc ñoù Ñöùc Theá Toân baûo A-nan: –Naêm ngöôøi naøy ôû ñôøi tröôùc coù aên thòt Ta maø ñöôïc an oån, cho neân ngaøy nay ñöôïc nghe phaùp thöïc tröôùc vaø ñöôïc giaûi thoaùt tröôùc. –Ngaøi A-nan laïi hoûi Ñöùc Theá Toân: –Ñôøi tröôùc hoï aên thòt nhaân duyeân aáy theá naøo, mong Theá Toân giaûng ñaày ñuû chi tieát cho chuùng con ñöôïc roõ. Ñöùc Phaät noùi: –Vaøo ñôøi quaù khöù laâu xa, voâ löôïng voâ soá kieáp a-taêng-kyø, ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà naøy, coù moät ñaïi quoác vöông teân Thieát-ñaàu-la-kieän-ninh, thoáng laõnh Dieâm-phuø-ñeà, coù taùm vaïn boán ngaøn nöôùc nhoû, saùu vaïn nuùi soâng, taùm möôi öùc tuï laïc, hai vaïn phu nhaân, theå nöõ. Nhaø vua raát coù loøng töø bi thöông yeâu taát caû nhaân daân, khoâng ai chaúng ñöôïc nhôø aân. Khi ñoù trong nöôùc coù Hoûa tinh xuaát hieän, caùc nhaø chieâm tinh thaáy taâu vua: –Ñieàm Hoûa tinh xuaát hieän seõ haïn haùn khoâng möa möôøi hai naêm, nay coù ñieàm bieán naøy phaûi neân laøm theá naøo? –Vua nghe noùi theá raát laø lo buoàn. Neáu coù ñieàm tai bieán naøy thì maïng daân chuùng laøm sao traùnh khoûi, lieàn hoïp quaàn thaàn cuøng nhau baøn baïc. Caùc quan ñaïi thaàn noùi: –Neân haï leänh caùc nöôùc tính daân khaåu hieän nay vaø coi soá luùa thoùc caân löôøng trong möôøi hai naêm, moãi ngöôøi aên heát bao nhieâu. Vua nghe theo lôøi baøn, lieàn ra leänh thi haønh caáp toác. Tính toaùn xong xuoâi taát caû nhaân daân, moãi ngöôøi ñöôïc thaêng gaïo coøn khoâng ñuû. Töø ñoù veà sau, nhaân daân cheát ñoùi raát nhieàu. Ñöùc vua töï nghó: “Neân tính caùch naøo ñeå cöùu soáng nhaân daân”. Nhaân luùc phu nhaân vaø theå nöõ ñi ra daïo xem ngoaøi vöôøn nghæ ngôi, vua chôø moïi ngöôøi nguû nghæ caû, lieàn ngoài daäy höôùng veà boán phöông laøm leã vaø laäp theä raèng: “Hoâm nay nöôùc naøy ñoùi thieáu cheát quaù nhieàu, toâi nguyeän xaû boû thaân naøy laøm con caù lôùn ñeå cung caáp thòt ñuû cho taát caû nhaân daân”. Vua lieàn leo leân caây ñaâm ñaàu xuoáng ñaát töï saùt. Sau khi maïng chung hoùa thaønh con caù ôû trong soâng lôùn, thaân caù daøi to naêm traêm do-tuaàn. Baáy giôø trong nöôùc coù naêm ngöôøi thôï moäc, vaùc buùa rìu ñi ñeán bôø soâng, ñònh ñoán goã thì troâng thaáy con caù to. Con caù aáy noùi ra tieáng ngöôøi:

–Neáu caùc oâng ñoùi, muoán aên thòt haõy laáy thòt toâi maø aên, aên no coù theå ñem veà. Nay caùc oâng aên thòt toâi maø ñöôïc no, sau naøy toâi ñöôïc thaønh Phaät seõ ñem phaùp thöïc ñoä thoaùt caùc oâng, haõy veà thoâng baùo moïi ngöôøi lôùn nhoû trong nöôùc coù caàn thòt haõy ñeán ñaây laáy. Naêm ngöôøi vui möøng duøng rìu boå laáy thòt, nöôùng aên no neâ roài coøn mang veà nhaø vaø ñem vieäc naøy noùi vôùi moïi ngöôøi trong nöôùc. Luùc ñoù nhaân daân truyeàn mieäng vôùi nhau, khaép caû Dieâm-phuø-ñeà ñeàu tuï taäp tôùi aên thòt con caù. Vöøa laáy heát moät beân hoâng, caù lieàn xoay mình ñeå laáy thòt hoâng beân kia cuõng ñeàu laáy heát, noù laïi xoay trôû laïi thòt laønh nhö cuõ, cöù nhö theá cung caáp cho taát caû nhaân daân traûi qua möôøi hai naêm. Nhaân daân aáy aên thòt con caù ñeàu sinh loøng Töø, sau khi maïng chung ñöôïc sinh leân trôøi. Naøy A-nan, oâng neân bieát vua

Thieát-ñaàu-la-kieän-ninh thuôû ñoù chính laø thaân Ta. Naêm ngöôøi thôï moäc tröôùc kia aên thòt Ta, nay chính laø naêm anh em Kieàu-traàn-nhö vaäy. Caùc ngöôøi daân aên thòt Ta nay laø taùm vaïn chö Thieân vaø caùc ñeä töû ñöôïc Ta ñoä thoaùt. Tröôùc kia Ta ñem thaân thòt cung caáp cho naêm ngöôøi khieán cöùu soáng hoï neân nay ngaøy ñaàu tieân ta thuyeát phaùp ñoä naêm ngöôøi hoï tröôùc nhaát. Laáy ít thòt phaùp thaân Ta tröø khoå ñoùi ba ñoäc cuûa hoï. Ngaøi A-nan vaø caû chuùng hoäi nghe Ñöùc Phaät noùi vöøa ñau thöông, vöøa vui möøng, ñaûnh leã phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.